

ВАЖЛИВІСТЬ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС ЯК ОСНОВА БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

В статті детально проаналізовано екологічні аспекти Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Важливим елементом співпраці у сфері охорони навколишнього середовища, як і в багатьох інших сферах співпраці, що визначаються Угодою, є поступове наближення законодавства України до політики та законодавства ЄС. Автор наголошує на тому, що питання охорони довкілля не є пріоритетними в державній політиці України. Їх ігнорують при прийнятті важливих рішень на користь економічним, фінансовим та іншим інтересам. Такий підхід в державному управлінні може спричинити фатальні наслідки для громадян та України в цілому, адже більшість нагальних екологічних проблем не вирішуються взагалі. Конституцією України, Законом України «Про основи національної безпеки України» визначено, що пріоритетним інтересом держави є забезпечення життя і здоров'я громадян, суспільства. Тому необхідно терміново провести імплементацію екологічних аспектів Угоди, що стануть запорукою створення нового підґрунтя державної екологічної політики, що базуватиметься на цінностях сталого розвитку.

Ключові слова: національна безпека; екологічна безпека; Угода про співпрацю між Україною та Європейським Союзом; екологічні проблеми; сталий розвиток.

Постановка проблеми. В статті 6 Закону України «Про основи національної безпеки України» (далі – Закон) [1] перелічено пріоритетні національні інтереси України, до яких включено забезпечення екологічно та техногенно безпечних умов життєдіяльності громадян і суспільства, збереження навколишнього природного середовища та раціональне використання природних ресурсів.

В статті 8 Закону [1] визначені основні напрями державної політики з питань національної безпеки України. В екологічній сфері це:

- здійснення комплексу заходів, які гарантують екологічну безпеку ядерних об'єктів і надійний радіаційний захист населення та довкілля, зведення до мінімуму впливу наслідків аварії на Чорнобильській АЕС;

- впровадження у виробництво сучасних, екологічно безпечних, ресурсо- та енергозберігаючих технологій, підвищення ефективності використання природних ресурсів, розвиток технологій переробки та утилізації відходів;

- поліпшення екологічного стану річок України, насамперед басейну р. Дніпро, та якості питної води;

- запобігання забрудненню Чорного та Азовського морів та поліпшення їх екологічного стану;

- стабілізація та поліпшення екологічного стану в містах і промислових центрах Донецько-Придніпровського регіону;

- недопущення неконтрольованого ввезення в Україну екологічно небезпечних технологій, речовин і матеріалів, збудників хвороб, небезпечних для людей, тварин, рослин, організмів;

- реалізація заходів щодо зменшення негативно-го впливу глобальних екологічних проблем на стан екологічної безпеки України, розширення її участі у міжнародному співробітництві з цих питань.

На найвищому загальнодержавному рівні визнано, що національна безпека держави безпосередньо пов'язана зі збереженням навколишнього середовища, раціональним використанням природних ресурсів.

В Законі визначено, що серед пріоритетних напрямів державної політики є захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечуються сталий розвиток суспільства та захист довкілля.

Аналізуючи вищезазначені пункти Закону необхідно наголосити на тому, що поняття національної безпеки держави тісно пов'язано із забезпеченням стану екологічної безпеки для компонентів навколишнього природного середовища.

Поняття «довкілля», «навколишнє природне середовище» не може бути обмежене кордонами країни, регіону чи навіть континенту. Це поняття глобального значення, тому й більшість проблем, особливо екологічних, з якими стикається сьогодні людина – це проблеми глобального характеру, що виникають на основі чинників діяльності людства в різних галузях.

Аналіз останніх публікацій і досліджень свідчить, що вирішення глобальних екологічних проблем – це завдання, що потребує системного, комплексного підходу, що має стати пріоритетним завданням державної політики кожної країни. Важливим шляхом до подолання проблем та забезпечення стану національної безпеки кожної країни є міжнародне співробітництво та обмін управлінським досвідом, технологіями.

Невпинне погіршення стану середовища проживання людей, вичерпування природних ресурсів, економічні негаразди, збільшення різниці в добробуті різних соціальних груп населення та інші негативні процеси, змусили в кінці ХХ століття світову спільноту визнати нагальну необхідність зміни шляху розвитку людства.

На першій в історії Конференції ООН з навколишнього середовища і розвитку (Саміті Землі), що проходила у Ріо-де-Жанейро в 1992 році було визнано, що загальноприйнятий індустріально-споживацький спосіб існування людства є тупиковим [2]. Світова спільнота обрала новий шлях розвитку – це сталий (збалансований, надійний, гармонійний) розвиток, коли економіка, потреби і взаємовідносини людей, споживання природних ресурсів відповідають можливостям природного самовідновлення, що буде гарантувати майбутнім поколінням можливість задовольняти свої потреби.

В документах ООН підкреслюється, що поняття «сталий розвиток» означає принципову зміну взаємовідносин між людьми і природою в процесі економічної діяльності, яка вимагає корінної перебудови в соціальній сфері.

Виклад основного матеріалу. З метою залучення України до європейських інтеграційних процесів у різних галузях 30 березня 2012 року було підготовлено текст Угоди про асоціацію України з Європейським Союзом, політичну частину якої підписано 21 березня 2014 року, а економічну частину – 27 червня 2014 року [3].

Угода про асоціацію України з ЄС (повна назва – Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони) – угода між Україною та Європейським Союзом про асоціацію (далі – Угода), зміст якої розроблено конкретно для України і яка замінює Угоду про партнерство та співробітництво між Європейськими співтовариствами і Україною. Угода дає змогу перейти від партнерства і співробітництва до політичної асоціації та економічної інтеграції [3].

Угода передбачає широке коло питань, щодо яких здійснюється співпраця Сторін. До основних екологічних аспектів включено [4]:

- питання зміни клімату;
- якість повітря і води;
- утилізація відходів;
- охорону природи, збереження біорізноманіття;
- забруднення хімічними речовинами, шумове забруднення;
- екологічне оподаткування та ін.

Така співпраця здійснюватиметься для розробки всеохоплюючої стратегії щодо довкілля, розробки

секторних стратегій, розробки та імплементації політики зі зміни клімату. Важливим елементом співпраці у сфері охорони довкілля, як і в багатьох інших сферах співпраці, що визначаються Угодою, є поступове наближення законодавства України до політики та законодавства ЄС.

В Угоді чітко прослідковується взаємозв'язок між поняттями торгівлі, економічної вигоди не за рахунок, а з урахуванням поняття сталого розвитку, охороною довкілля та збереженням природних ресурсів. Прикладом цьому є Стаття 289. 2. «...Сторони визнають важливість якнайповнішого врахування економічних, соціальних та екологічних інтересів не тільки свого відповідного населення, а й прийдешніх поколінь і гарантують, що економічний розвиток, екологічна та соціальна політика підтримується спільно» [4].

Окремим додатком [5] до Угоди визначаються конкретні директиви, що їх потрібно адаптувати, а також конкретні часові рамки. Такі зобов'язання України є дуже важливими з огляду на необхідність наближення до норм та стандартів ЄС. Тим не менше, вони викликають багато питань щодо фактичної можливості державних органів виконувати такі зобов'язання, беручи до уваги сумнівний прогрес у реалізації існуючих зобов'язань в рамках двосторонньої співпраці між Україною та ЄС у сфері охорони довкілля [6].

Велика увага приділяється питанню дотримання існуючого екологічного законодавства та багатосторонніх природоохоронних угод в контексті створення зони вільної торгівлі. У Статті 292.5 Угоди наголошується на важливості прийняття концепції сталого розвитку і розробки відповідних місцевих планів дій: «Сторони співробітничать з метою сприяння обґрунтованому і раціональному використанню природних ресурсів відповідно до цілей сталого розвитку» [4].

Перші кроки в напрямку адаптації у сфері охорони довкілля в контексті Угоди були зроблені в грудні 2012 року, наказом № 659Мінприроди затвердило план адаптації екологічного законодавства України до законодавства Європейського Союзу, т. зв. базовий план апроксимації. Базовий план передбачає перелік директив ЄС у сфері охорони довкілля, до яких повинно адаптуватися українське законодавство. Для кожної директиви визначено не лише мінімальний перелік конкретних нормативно-правових актів, котрі будуть адаптуватися, але й окреслені базові вимоги, у напрямку яких і з врахуванням яких змінюватиметься законодавство. План дає далекоюсяжну перспективу адаптації, його виконання у часі тісно пов'язано з набранням чинності Угоди. Тим не менше, план міг би виконувати функцію підготовки екологічного законодавства України до адаптації на етапі, коли доля з Угодою про асоціацію ще була не визначена [6].

Формування стану національної безпеки відбувається на рівні державної політики, в тому числі екологічної. Статтею 292.4 Угоди передбачено, що: «Сторони гарантують, що їхня екологічна політика ґрунтуватиметься на принципі обережності та принципах, які вимагають застосування превентивних заходів, відшкодування в пріоритетному порядку шкоди, заподі-

яної навколишньому середовищу, та сплати штрафу забруднювачем навколишнього середовища» [4].

Питання охорони довкілля не є пріоритетними в державній політиці України. Їх ігнорують

при прийнятті важливих рішень на користь економічним, фінансовим та іншим інтересам. Така ситуація проектується і на реалізацію двосторонніх зобов'язань Україна-ЄС у сфері охорони довкілля.

Незважаючи на прийняття Стратегії державної екологічної політики та закріплення в ній важливих принципів належного екологічного врядування, екологічна політика має другорядне значення.

У майбутньому така ситуація може бути виправлена шляхом надання належної пріоритетності національній екологічній політиці. При реалізації двосторонніх зобов'язань між Україною та ЄС, особливо тих питань, що стосуються імплементації Угоди, відповідна увага повинна приділятися підвищенню пріоритетності питань охорони довкілля, інтеграції екологічної політики та стратегічному плануванню [6].

Важливість екологічної складової Угоди для забезпечення сучасних європейських відносин в галузі міжнародного співробітництва та торгівлі чітко зазначено в Статті 293 «Сторони докладають зусиль для сприяння і заохочення торгівлі та прямих іноземних інвестицій в екологічно чисті товари, послуги й технології, використання збалансованих джерел відновлюваної енергії та енергозберігаючих продуктів і послуг, а також екологічне маркування товарів...» та Статті 296. 2. де вказано, що «Жодна Сторона не повинна послаблювати або знижувати рівень охорони навколишнього середовища чи праці, передбачений в її законодавстві, з метою покращення торгівлі або інвестицій шляхом відмови чи часткового відступу або пропонування такої відмови чи часткового відступу від своїх законів, підзаконних актів або стандартів у такий спосіб, що впливає на торгівлю або інвестиції між Сторонами» [4].

Відповідно до Закону України «Про екологічну експертизу» [7] (в якому зазначається, що екологічна експертиза може бути державною, громадською та іншою) при місцевій владі необхідно створювати Комісію по екологічному експертуванню та аудиту, яка дозволить місцевій громаді впливати на процес розвитку міст. Такий підхід передбачено Угодою в Статті 297 «Під час підготовки, прийняття й імплементації заходів, які спрямовані на охорону навколишнього середовища, охорону здоров'я та захист соціальних умов, що впливають на торгівлю між Сторонами, Сторони визнають важливість врахувати наукову та технічну інформацію та відповідні міжнародні стандарти, настанови або рекомендації».

Тобто за наявності незалежної системи експертування всіх пропозицій, перевага не буде віддаватися лише економічним аспектам проектів, соціальні і екологічні наслідки також будуть враховані.

Усі існуючі господарські об'єкти повинні пройти екологічний аудит. Це не лише дозволить зменшити їх вплив на довкілля при розробці системи природоохоронних заходів, а й стане ще одним джерелом наповнення бюджету, оскільки будуть виявлені несанкціо-

новані джерела забруднення навколишнього середовища.

З іншого боку, комплексний аудит дозволить стимулювати соціальну діяльність підприємств, такий підхід впроваджено у Фінляндії, Швеції, де кожне підприємство має свою соціальну інфраструктуру (житло, дитячі садки тощо).

Окрім того, попередня оцінка впливу діяльності підприємства на довкілля, дозволить передбачити негативні наслідки та оцінити екологічні ризики для населення, що є одним з пріоритетних інтересів держави на шляху до встановлення національної безпеки.

Якщо оцінювати роль громадянського суспільства на вирішення екологічних проблем регіонів, держави в цілому, то основним механізмом впливу може стати створення незалежної системи експертування із залученням представників громадських організацій.

У Статті 299.1. Угоди [4] зазначено, що кожна Сторона визначає та скликає нову або існуючу Дорадчу групу з питань сталого розвитку. Окрім того, у Статті 299.2. [4] наголошено на тому, що дорадча група складається з незалежних представницьких громадських організацій, в яких об'єктивно представлені організації роботодавців та працівників, неурядові організації та інші зацікавлені сторони. Тобто серед визначальних пріоритетів роботи дорадчої групи зі сталого розвитку є залучення експертів громадянського суспільства, адже саме участь незалежних експертів дозволяє забезпечити об'єктивну оцінку.

Такий підхід залучення громадськості є надзвичайно важливим, адже представники неурядових організацій можуть бути не просто незалежними експертами, а входити до складу офіційних Дорадчих груп, що значно посилює рівень їхнього впливу при прийнятті рішень, якщо такі можуть завдати негативних наслідків компонентам навколишнього середовища.

Вирішення питання енергетичної незалежності є принциповим для забезпечення національної безпеки України. Реалізація енергетичних реформ не можлива без залучення до роботи українських науководослідних установ європейського досвіду в галузі енергоефективності та енергоощадних технологій.

В Статті 338 [4] передбачено, що взаємне співробітництво включає, серед іншого, такі сфери:

«с) модернізацію та посилення наявної енергетичної інфраструктури, ... поступову інтеграцію електроенергетичної системи України до європейської електроенергетичної мережі, ... створення нової енергетичної інфраструктури з метою диверсифікації джерел, постачальників енергії та шляхів і методів її транспортування, що відповідатиме принципам економічної доцільності та збереження навколишнього середовища». В результаті відпаде необхідність пікових відключень електроенергії.

«і) сприяння енергоефективності та енергозбереженню ... на основі функціонування ринкових механізмів, а також ефективного використання енергії при застосуванні обладнання, освітленні та у будівлях»;

«j) розвиток та підтримка відновлювальної енергетики з урахуванням принципів економічної доцільності та охорони навколишнього середовища, а також альтернативних видів палива, зокрема стале виробни-

цтво біопалива і співробітництво у сфері нормативно-правових питань, сертифікації та стандартизації, а також технологічного і комерційного розвитку». Імплементация положень Угоди дозволить добудувати і запустити на повну потужність вітроелектростанції, побудувати нові енергетичні потужності на основі відновлюваних джерел, впровадити геліоустановки, теплові насоси, біогазові установки в комунальний сектор, що забезпечить диверсифікацію та сталість енергопостачання регіонів.

«к) просування Механізму спільного запровадження Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату 1997 року з метою зменшення викидів парникових газів шляхом реалізації проектів у сфері енергоефективності та відновлювальної енергетики»;

«л) науково-технічне співробітництво та обмін інформацією з метою розвитку та удосконалення технологій у сфері виробництва енергії, її транспортування, постачання та кінцевого споживання, особливу увагу приділяючи енергозберігаючим і екологічно безпечним технологіям, зокрема вловлювання та зберігання вуглецю, ефективні та «чисті» технології у вугільній галузі, відповідно до встановлених принципів, визначених, зокрема, в Угоді про співробітництво у сфері науки та технологій між Україною та Європейським Співтовариством».

Питанням охорони довкілля, раціонального природокористування в Угоді присвячено як окремі статті, так і Главу 6 «Навколишнє середовище» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво».

Статтею 360 [4] передбачено, що «Сторони розвивають і зміцнюють співробітництво з питань охорони навколишнього середовища й таким чином, сприяють реалізації довгострокових цілей сталого розвитку і зеленої економіки. Передбачається, що посилення природоохоронної діяльності матиме позитивні наслідки для громадян і підприємств в Україні та ЄС, зокрема, через покращення системи охорони здоров'я, збереження природних ресурсів, підвищення економічної та природоохоронної ефективності, інтеграції екологічної політики в інші сфери політики держави, а також підвищення рівня виробництва завдяки сучасним технологіям».

В Статті 361 [4] зазначено, що співробітництво сторін серед пріоритетних завдань ставитиме вирішення регіональних і глобальних проблем навколишнього середовища, у таких сферах:

- 1) зміна клімату;
- 2) екологічне управління та аналогічні питання, зокрема освіта й навчальна підготовка, доступ до інформації з питань навколишнього середовища та процесу прийняття рішень;
- 3) якість атмосферного повітря;
- 4) якість води та управління водними ресурсами, включаючи морське середовище;
- 5) управління відходами та ресурсами;
- 6) охорона природи, зокрема збереження і захист біологічного та ландшафтного різноманіття (екомережі);
- 7) промислове забруднення і промислові загрози;
- 8) хімічні речовини;

9) генетично-модифіковані організми, в тому числі у сільському господарстві;

10) шумове забруднення;

11) цивільний захист, зокрема стихійні лиха і антропогенні загрози;

12) міське середовище;

13) екологічні збори.

Діяльність Сторін (Стаття 362) передбачатиме обмін інформацією та досвідом, здійснення спільної дослідної діяльності, обмін інформацією про екологічно чисті технології, планування подолання наслідків стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій, здійснення спільної діяльності на регіональному та міжнародному рівнях, в тому числі згідно з багатосторонніми угодами у сфері охорони навколишнього середовища.

Висновки та пропозиції.

Забезпечення стану національної безпеки будь-якої держави ґрунтується не тільки на потужності її військових сил. Важливим аспектом для досягнення цього стану є ефективність механізмів державного управління та зовнішньої політики. На сучасному етапі розвитку людства особливого значення набуває поняття глобальної безпеки, яке не можливо досягнути, не об'єднавши зусилля для вирішення спільних проблем, в тому числі екологічних.

Україна тривалий час знаходиться на шляху до об'єднання з європейською спільнотою. Ми, як суспільство, держава, прагнемо змін для покращення нашого життя та життя наших нащадків.

З метою залучення України до європейських інтеграційних процесів у різних галузях 30 березня 2012 року було підготовлено текст Угоди про асоціацію України з ЄС, політичну частину якої підписано 21 березня 2014 року, а економічну – 27 червня 2014 року. Угода передбачає широке коло питань, щодо яких заплановано співпрацю сторін, в тому числі в екологічній сфері. Таке співробітництво здійснюватиметься з метою розробки всеохоплюючої стратегії щодо захисту довкілля, розробки секторних стратегій, розробки та імплементації політики зі зміни клімату.

Важливим елементом партнерської діяльності у сфері охорони довкілля є поступове наближення законодавства України до політики та законодавства ЄС. Проте існує серйозна проблема – питання охорони навколишнього середовища не є пріоритетними в державній політиці України. Часто стикаємося з ситуаціями, коли екологічні інтереси ігнорують при прийнятті важливих рішень на користь економічних та фінансових.

Імплементация екологічних аспектів Угоди є важливим фактором забезпечення не тільки екологічної безпеки, а й національної в цілому. Питанням охорони довкілля, раціонального природокористування в Угоді присвячено як окремі статті, так і Главу 6 «Навколишнє середовище» Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво».

В Угоді наголошено на важливості та пріоритетності ролі громадянського суспільства в процесі вирішення екологічних проблем регіонів, держави. Представники неурядових організацій можуть бути не тільки незалежними експертами, а також входити до

складу офіційних Дорадчих груп, передбачених в Угоді, що значно посилює рівень їхнього впливу при прийнятті рішень, якщо такі можуть завдати негативних наслідків компонентам навколишнього середовища.

Вирішення питання енергетичної незалежності є принциповим для забезпечення національної безпеки України. Реалізація енергетичних реформ не можлива без залучення до роботи українських науково-дослідних установ європейського досвіду в галузі енергоефективності та енергоощадних технологій. Угодою передбачено взаємне співробітництво сторін

в цій сфері за рахунок модернізації та посилення наявної енергетичної інфраструктури, сприяння енергоефективності та енергозбереженню, розвитку та підтримці відновлювальної енергетики та ін.

В Угоді передбачено партнерство в різних сферах, але завжди з однією метою, це – досягнення сталого розвитку, тобто такого, що враховуватиме потреби теперішніх та майбутніх поколінь. Саме такого підходу в управлінні, господарюванні потребують українці та Україна, саме такий підхід може забезпечити не тільки благополуччя, а й гарантуватиме національну безпеку держави.

Список використаних джерел

1. Закон України « Про основи національної безпеки України» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
2. Декларація Ріо-де-Жанейро з навколишнього середовища і розвитку [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.esz.org.ua/?page_id=4153.
3. Інформація про Угоду про асоціацію України з ЄС [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Угода_про_асоціацію_між_Україною_та_Європейським_Союзом.
4. Угода про асоціацію України з ЄС [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page.
5. Додаток XXX до Глави 6 «Навколишнє природне середовище» Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію України з ЄС [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/docs/EA/Annexes_title_V/30_Annex.pdf
6. Оцінка екологічної складової двостороннього співробітництва між Україною та ЄС / Під ред. Андрусевич Н. – Львів. – 2013 – 202 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://eap-csf.eu/assets/files/Documents/EU_Ukraine_Monitoring_2013_FINAL.pdf.
7. Закон України «Про екологічну експертизу» [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/45/95-%D0%B2%D1%80>.

Д. А. Крисинская,

преподаватель кафедры, ЧНУ им. Петра Могилы, г. Николаев, Украина

ВАЖНОСТЬ РЕАЛИЗАЦИИ ЭКОЛОГИЧЕСКИХ АСПЕКТОВ СОГЛАШЕНИЯ ОБ АССОЦИИИ МЕЖДУ УКРАИНОЙ И ЕС КАК ОСНОВА БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА

В статье подробно проанализированы экологические аспекты Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом. Важным элементом сотрудничества в сфере охраны окружающей среды, как и во многих других сферах сотрудничества, определенными Соглашением, является постепенное приближение законодательства Украины к политике и законодательству ЕС. Автор отмечает, что вопросы охраны окружающей среды не являются приоритетными в государственной политике Украины. Их игнорируют при принятии важных решений в пользу экономических, финансовым и другим интересам. Такой подход в государственном управлении может стать причиной роковых последствия для граждан и Украины в целом, ведь большинство неотложных экологических проблем не решаются вообще. Конституцией Украины, Законом Украины «Об основах национальной безопасности Украины» определено, что приоритетным интересом государства является сохранение жизни и забота о здоровье граждан, общества. Поэтому необходимо срочно провести имплементацию экологических аспектов Соглашения, которые станут залогом создания новой основы государственной экологической политики, направленной на ценности устойчивого развития.

Ключевые слова: национальная безопасность; экологическая безопасность; Соглашение о сотрудничестве между Украиной и Европейским Союзом; экологические проблемы; устойчивое развитие.

D. O. Krysyńska,

Lectuer, Petro Mohyla Black Sea National University, Mykolayiv, Ukraine

THE IMPORTANCE OF THE IMPLEMENTATION OF THE ENVIRONMENTAL ASPECTS OF THE ASSOCIATION AGREEMENT BETWEEN UKRAINE AND THE EU AS THE BASIS OF SAFETY

In Ukraine recognized that national security is directly related to the conservation of the environment and rational use of natural resources. Constitution of Ukraine and the Law of Ukraine "On National Security of Ukraine" determined that the priority interest of the state is to ensure the life and health of citizens and society.

The author focuses on the fact that in reality we are faced with not observance these principles, especially in the field of environmental protection.

The article analyzed in detail the environmental aspects of the Association Agreement between Ukraine and the European Union. An important element of cooperation in the field of environmental protection is the gradual approximation of Ukraine to policy and law of EU.

The author emphasizes the fact that environmental protection are not a priority in the state policy Ukraine. Their ignored when making of important decisions in favor of economic, financial and other interests. This approach to public government can lead to fatal consequences for citizens and Ukraine as a whole, because most immediate environmental problems are not solved at all.

Is necessary implement of the environmental aspects of the agreement to urgently that will ensure the establishment of a new foundation of state ecological policy, that will be based on values of sustainable development.

The author defined main directions of the environmental component of the Agreement, which will have social and economic benefits.

Key words: National Safety; Environmental Safety, Association Agreement between the European Union and its Member States; of the one part; and Ukraine; of the other part; Ecological Problems; Sustainable Development.

Рецензенти: *Клименко Л. П.*, д-р. технічних. наук, професор;
(Чорноморський національний університет імені Петра Могили)
Воскобойнікова Н. О., канд. технічних. наук, доцент.
(Чорноморський національний університет імені Петра Могили)

© Крисінська Д. О., 2017

Дата надходження статті до редколегії 24.03.17